

Republik Maluku Selatan

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v. de Minister President
Drs. M.Rutte
Binnenhof 20
2513 AA 's-Gravenhage

Amsterdam, 21 maart 2016

Betreft: de kwestie van de Republiek der Zuid-Molukken

Excellentie,

Heden is het 65 jaar geleden dat de eerste generatie Molukse Knil-Militairen en hun gezinsleden op grond van een dienstbevel- derhalve tegen hun wil- voor tijdelijke duur naar Nederland zijn verscheept. Intussen duurt dit “tijdelijke verblijf” 65 jaar voort

U zult het met mij eens zijn dat de geschiedenis van het Molukse volk sedert de soevereiniteitsoverdracht op 27 december 1949 aan de Verenigde Staten van Indonesië als uitermate pijnlijk dient te worden gekwalificeerd. Ik ga er van uit, dat óók u niet zult ontkennen, dat het Molukse volk door haar vroegere kolonisator jarenlang op een zeer onheuse wijze is behandeld. De komst van de eerste generatie Molukkers naar Nederland - en de wijze waarop zij in de loop der jaren als trouwe onderdanen zijn bejegend- is buitengewoon schrijnend te noemen. Het diffamerend ontslag op staande voet van de Knil-militairen bij aankomst in Nederland heeft bij deze beroepsmilitairen en hun nazaten tot op heden diepe littekens achtergelaten.

De opeenvolgende regeringen hebben geweigerd het Molukse volk in Nederland en in de Molukken haar excuses aan te bieden voor de uitermate beschamende wijze waarop uw regeringen het Molukse volk eeuwenlang heeft gekoloniseerd. De RMS-regering verwacht geen excuses na 65 jaar, maar rekent wel op daden.

Zo zou het een concrete daad zijn indien de Nederlandse regering de Molukse Knil-militairen en hun nazaten financieel tegemoet zou komen wegens de materiële- en immateriële schade, welke zij hebben geleden ten gevolge van de gedwongen demobilisatie van de Knil-militairen en hun gezinsleden in Nederland.

De RMS-regering verneemt gaarne of u bereid bent in overweging te nemen de Molukse Knil-militairen en hun nazaten in vorenbedoelde zin te compenseren.

Nog kwetsender is dat het Molukse volk heeft moeten ervaren, dat de Nederlandse regering stelselmatig de rechtvaardige aanspraken van het Molukse volk op het recht op zelfbeschikking- zoals neergelegd in de proclamatie van de Republiek der Zuid-Molukken (RMS) op 25 april 1950- heeft genegeerd.

In mijn schrijven van o.a. 20 september, 27 september 2010, 11 november 2010 en 17 november 2013 heb ik uw aandacht gevraagd voor diverse zaken direct of indirect aangaande kwestie van de RMS. U heeft – zoals te doen gebruikelijk- nimmer inhoudelijk op mijn verzoeken gereageerd. Dit laatste is uw keuze, maar of deze opstelling verstandig is te noemen valt te betwijfelen. De geschiedenis zal dit leren.

Onlangs heeft de Indonesische Ambassadeur- I Wusti Wesaka Puja- kenbaar gemaakt, dat een staatsbezoek van president Joko Widodo in voorbereiding is. De RMS-regering juicht het komende staatsbezoek van de Indonesische president aan Nederland uiteraard toe. Wij zien dit als een nieuwe kans voor de Nederlandse regering de lang slepende RMS-kwestie en hiermee verbonden zaken aan de orde te stellen tijdens het bezoek van de Indonesische president aan Nederland.

Wij wijzen u in dit licht op de navolgende punten van aandacht.

Recht op zelfbeschikking van het Zuid-Molukse volk

Het recht op zelfbeschikking van het Molukse volk heeft tot op heden geen gestalte gekregen. Uw regering is hiervoor als oud-kolonisator – en ondertekenaar van de verdragen waarin het recht op zelfbeschikking is verankerd- mede verantwoordelijk voor te achten.

Ik wijs u ten overvloede op het feit, dat de Republiek der Zuid-Molukken op een rechtmatige wijze op 25 april 1950 tot stand is gekomen. Uit de legal opinions van dr.E.de Brabandere¹ en dr.N.Higgins² volgt bovendien, dat de Republiek der Zuid-Molukken (RMS) volgens de regels van het internationaal recht als Staat anno 2016 is blijven voortbestaan. De Zuid-Molukken worden dan ook volgens de bepalingen van het internationaal recht door Indonesië tot op heden bezet

---

¹ Dr.Eric de Brabandere (Universiteit Leiden) : “voortbestaan van de Republiek Maluku Selatan onder internationaal recht “ d.d. 27 september 2010.

² Dr.Noelle Higgins (Dublin City University) : “Opinion on the status of the RMS under international law

Wij verzoeken u de Indonesische regering op de vorenstaande internationaal rechtelijke status van de RMS te wijzen en te bevorderen, dat de Indonesische regering met de RMS-regering in ballingschap in dialoog treedt met als doel de kwestie van de onrechtmatige annexatie van de Zuid-Molukken tot een einde te brengen.

Schending van de mensenrechten in de Zuid-Molukken.

Op dit moment worden nog steeds een groot aantal RMS-aanhangers gevangen gehouden. Deze gevangenen zijn veelal bij hun arrestatie gemarteld. Daarna zijn deze gevangenen tot langdurige vrijheidsstraffen veroordeeld en ver van hun gezinsleden naar gevangenissen op het eiland Java gedeporteerd. Wij verwijzen u voor een uitvoerige uiteenzetting met betrekking tot de behandeling welke de RMS-gevangenen ten deel is gevallen naar de gedetailleerde rapporten van Amnesty International³ en Human Rights Watch⁴.

Het gevangen nemen en martelen van RMS-aanhangers is in strijd met het internationaal recht te noemen. Ik veronderstel, dat de Nederlands regering deze opvatting deelt. Aan deze situatie dient ook zo spoedig mogelijk een einde te komen. Het vorenstaande klemt te meer daar in de achterliggende jaren 2 gevangenen - door dat hen volstrekt onvoldoende medische zorg is geboden- zijn overleden.

Wij verzoeken u dringend te bevorderen, dat de Indonesische regering de RMS-gevangenen en de gevangenen van West-Papua in vrijheid stelt. Wij vragen u de Indonesisch president over te brengen dat hij **vóór** zijn komst naar Nederland alle RMS-gevangenen en de gevangenen van West-Papua onvoorwaardelijk in vrijheid dient te stellen.

Illegale exploitatie van gasveld Masela

In mijn eerdere brieven –laatstelijk van 17 november 2013- heb ik u onze grote zorg geuit over de illegale exploitatie van de bodemschatten van de Molukken door Indonesië. Deze uitbuiting duurt reeds decennialang voort. Ondanks de rijkdom aan bodemschatten (o.a. gas, nikkel, bauxiet, aardolie, goud) leeft het volk in de Molukken nog steeds in grote armoede.

Wij vragen u thans wederom bijzondere aandacht voor de exploitatie van het gasveld Masela gelegen in de Molukken.

In mijn vorenbedoeld schrijven heb ik u expliciet gewezen op de exploitatie van het gasveld Masela en de schadelijke gevolgen hiervan voor het Molukse volk. Ik benadruk nogmaals, dat het hier gaat om één van de meest omvangrijkste gasvelden ter wereld. Een eerlijke exploitatie van het gasveld Masela kan er toe leiden, dat de Molukken van het tweede armste gebied van Indonesië tot een zeer welvarend zelfstandig land kan uitgroeien.

---

³ Rapport Amnesty International “Indonesia jailed for waiving a flag d.d. 26 maart 2009 “.

⁴ Rapport Human Rights Watch: “Prosecuting Political Aspirations d.d. 23 juni 2010”

Het Molukse volk heeft er dan ook een groot belang bij dat de exploitatie van het gasveld het volk ten goede komt. Dit betekent, dat het aandeel van het Molukse volk- welke thans is vastgesteld op 10% van de opbrengst- volstrekt ontoereikend is noemen. Het kan niet zo zijn dat het Molukse volk moet toekijken hoe het gasveld Masela - gelegen in de Molukken- wordt geëxploiteerd door Indonesië, Royal Dutch Shell en Inpex (Japanse olie- en gasconcern),- en het Molukse volk wordt afgescheept met een fooi van 10% van de opbrengst! Dit laatste terwijl aandeelhouder Shell 35 % van de opbrengst heeft bedongen.

Daarnaast dreigt het gasveld off-shore te worden geëxploiteerd. Dit betekent, dat het Molukse volk nog minder in de opbrengst van de exploitatie van het gasveld gaat delen dan reeds het geval is. De exploitatie off-shore betekent immer dat de verwachte werkgelegenheid en alle overige daarmee samenhangende economische activiteiten aan het Molukse volk voorbij zullen gaan.

Zoals eerder gezegd heeft Shell een aandeel van 35% in de exploitatie van blok Masela bedongen. Het gaat hier om een Nederlandse-Britse multinational gevestigd in Nederland. De relatie tussen de Nederland en Shell is dan ook om deze reden erg sterk te achten. De verbondenheid van Nederland met het Molukse volk is echter ook zeer hecht te noemen. De Molukken zijn immers eeuwenlang door Nederland gekoloniseerd en slachtoffer geworden van een onvoltooid dekolonisatieproces. Daarnaast wonen in Nederland ca. 60.000 nazaten van loyale Knil-militairen, die grote offers hebben gebracht voor de Nederlandse Staat zonder dat zij hiervoor ooit materieel en immaterieel zijn gecompenseerd.

In het licht hiervan verzoeken wij de Nederlandse regering alles in het werk te stellen - de opbrengst van de illegale exploitatie van het blok Masela in de Molukken- het volk in de Molukken in de ruimst mogelijke zin ten goede te laten komen.

Gaarne vernemen wij welke stappen u daartoe reeds eerder heeft gezet en welke activiteiten u verder nog zult ontplooiën richting Shell/Inpex en de Indonesische regering om het vorenstaande mogelijk te maken.

Begraafplaats mr.dr.C.R.S.Soumokil

Op 20 september 2010 heeft de RMS-regering in ballingschap uw ambtsvoorganger mr.J.P.M.Balkenende verzocht te bevorderen, dat de vroegere Indonesische President- Yudhono- bij zijn voorgenomen bezoek aan Nederland in oktober 2010 bekend zou maken waar het graf van de op 12 april 1966 door Indonesië geëxecuteerde vroegere president van de RMS- mr.dr.Soumokil- is gelegen.⁵

---

⁵ Brief van de RMS-regering in ballingschap van 20 september aan de Minister President Balkenende.

De Nederlandse regering heeft reeds bij schrijven van 5 oktober 2010 via de Minister van Buitenlandse Zaken laten weten, dat op gepaste wijze bij de Indonesische autoriteiten aandacht zou worden gevraagd voor deze kwestie.⁶

Tot op heden- bijna vijfenhalf jaar later - is geen enkele reactie ontvangen van uw regering, waaruit blijkt dat de vorenstaande “gepaste aanpak” ook daadwerkelijk gestalte heeft gekregen.

Op 12 april 2016 – 50 jaar na de executie van mr.dr.Soumokil – is nog steeds niets bekend over de begraafplaats van mr.dr.Soumokil. Wij hoeven u niet uit te leggen, dat nog langer uitstel de begraafplaats van mr.dr.Soumokil openbaar te maken onaanvaardbaar is te achten. Er dient duidelijkheid te komen.

Wij verzoeken u beleefd, maar thans nog dringender dan voorheen het geval is geweest, er zorg voor te dragen dat de begraafplaats van mr.dr.Soumokil bekend wordt gemaakt. Wij verzoeken u met klem de Indonesische president over te brengen, dat hij de begraafplaats van mr.dr.Soumokil zo spoedig mogelijk doch in ieder geval **vóór** zijn komst naar Nederland openbaar dient te maken.

Dialog oplossen kwestie RMS

De RMS-regering roept tenslotte de Nederlandse regering op in het kader van het feit, dat heden de Molukse gemeenschap 65 jaar in Nederland is gevestigd- en sedert de komst van de Molukse Knil-militairen en hun gezinsleden nog tal van pijnlijke kwesties onbesproken en derhalve onopgelost zijn gebleven- in dialoog te treden met de RMS-regering. Met het negeren van de RMS komt er geen oplossing.

Gaarne horen wij of u daartoe bereid bent.

Wet Openbaarheid van Bestuur

Ik wens tevens met toepassing van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB):

1. een afschrift te ontvangen van alle documenten, waarin de (internationaal-rechtelijke) positie van Republiek der Zuid-Molukken en het recht op zelfbeschikking van het Zuid-Molukse volk in internationaal verband en in het bijzonder in kader van de bilaterale contacten tussen de Indonesische- en de Nederlandse regering sedert 1 januari 2010 nog aan de orde zijn geweest. Hieronder vallen ook documenten met betrekking het ontwikkelen van beleid de RMS-regering de toegang tot de rechter te bemoeilijken en/of of te verhinderen.
2. een afschrift te ontvangen van alle documenten, waarin de schending van de mensenrechten in de Molukken in het bijzonder betreffende de RMS-gevangenen sedert 1 januari 2007 in internationaal verband en in het bijzonder in kader van de bilaterale contacten tussen de Indonesische- en de Nederlandse regering aan de orde is geweest

---

⁶ Brief van de Minister van Buitenlandse Zaken van 5 oktober 2010 aan mevrouw Soumokil

3. een afschrift te ontvangen van alle documenten, waarin de exploitatie van het gasveld Masela door Indonesië in samenwerking met Shell/Inpex aan de orde is geweest. In het bijzonder betreft het hier alle documenten in kader van de contacten tussen de Nederlandse regering enerzijds en de Indonesische regering en Shell/Inpex anderzijds over deze kwestie.
4. een afschrift te ontvangen van alle documenten, waarin het verzoek om de begraafplaats van mr.dr.Soumokil bekend te maken aan de orde is geweest. Het betreft hier alle documenten in het kader van contacten tussen de Nederlandse regering enerzijds en de Indonesische regering en andere betrokken personen en/of instanties anderzijds met als doel de begraafplaats van mr.dr.Soumokil openbaar te maken dan wel geheim te houden.

Onder documenten dient te worden verstaan papieren gegevensdragers, maar ook om digitale bestanden, elektronische berichten, enzovoort. Ik verzoek u tevens om openbaarmaking van alle versies, zoals bij u aanwezig. Hierbij valt te denken aan (gespreks)verslagen, notities, adviezen, studies, notulen, besluiten, enzovoort. Het vorenstaande verzoek is niet beperkt tot interne communicatie, maar ziet ook op communicatie met derden bij voorbeeld met de Indonesische regering.

Indien vorenbedoelde documenten zich niet bij u of onder u bevinden, maar u wel redelijkerwijs kunt vermoeden dat deze bij een ander bestuursorgaan berusten, verzoek ik u mijn verzoek door te leiden naar dit bestuursorgaan.

In afwachting van uw berichten, verblijven wij.

Hoogachtend,

De Regering in ballingschap van de

Republiek der Zuid-Molukken

President,

Mr.J.G.Wattilete